

FINESTRA D'OPORTUNITAT

“El 9N no votarem perquè ni Mas ni Junqueras estan disposats a obrir un procés d'independència en confrontació amb Espanya”.

Entrevista a Alfons López Tena

per Marc Serra i Carles Ferrés

Tarda vespre de 29 de setembre. Mentre el Tribunal Constitucional era reunit per suspendre llei i decret de convocatòria de la consulta del proper 9 de novembre sobre el futur polític de Catalunya, ens trobàvem amb Alfons López Tena, qui fou vocal del Consell General del Poder Judicial entre 2001 i 2008, diputat al Parlament de Catalunya per Solidaritat Catalana per la Independència i actualment President del Consell Nacional d'aquest partit. Amb el neguit de conèixer la seva visió sobre l'actualitat política al nostre país, accedeix i ben puntual a la cita, i ens espera per respondre a tot allò que li preguntem...

Quina opinió li mereix l'evolució del procés d'independència?

Quin procés? Ah, et refereixes a l'escenari d'un govern d'una comunitat autònoma espanyola de les disset que hi ha més dues ciutats autònomes, a efectes d'estar mantenint-se en el poder sobre la base d'obtenir vots dels independentistes com sempre han fet Convergència i Esquerra sense fer res concret? Et refereixes a això? Perquè és això l'únic que hi ha.

Així doncs, creu que se celebrarà la consulta del 9N?

No, i el perquè és una explicació més llarga. Els catalans li van encomanar a Convergència i Unió i Esquerra que obtinguessin la independència de Catalunya, entenent que ells la prometien en les eleccions del 2012, sobre la base d'arribar a un acord amb el govern espanyol i generar la situació d'una independència sense confrontació, amb acord i entesa, donat que, com Mas i Junqueras diuen darrerament, és beneficiosa per Espanya, que estarà encantada amb ella. Això és el que la gent vol i per això els van votar. Doncs no és el cas. Ja

van prometre l'any 2010 un concert econòmic d'acord amb Espanya, un pacte fiscal, i això va tenir un recorregut de dos anys. Al cap de dos anys ja no van tenir més remei que admetre que era un fracàs i ara passa exactament igual. És a dir, és inviable i encara miraran d'allargar-ho més temps. Han volgut fer bullir l'olla, allargar els terminis, incomplir el seu propi pacte de governabilitat, per fer-ho tot en uns terminis molt més ajornats dels que en el seu propi pacte figurava, però arriba el moment que ens trobem davant l'hora de la veritat. I és en la que hi som ara, malgrat que el seu plantejament ha estat fer un referèndum anomenant-lo consulta, que no deixa de ser una repetició del què es va fer al País Basc entre 2007 i 2008. Malgrat això i, també, proposar una pregunta on no es diu si la gent vol o no vol la independència sinó si la gent opina si la Generalitat ha de promoure una reforma de la Constitució Espanyola. I ara és quan veiem en la realitat i ja no en la previsió que això no funciona, i en conseqüència que ni Mas ni Junqueras estan disposats a obrir un procés d'independència en confrontació amb Espanya. I per això no faran la consulta del 9 de novembre.

Però el President Mas ha dit, malgrat els nombrosos avisos de Madrid de suspendre el 9N, que ho tirarien endavant tant sí com no...

No, no ha dit això. Ha dit que arribarà fins on es pugui arribar, i que si el veler es queda sense motor anirà a vela i metàfores variades que tant li agraden fer. En tot cas ho veurem molt aviat. A partir del moment que el TC suspèn l'instrument que ells volien, si la Generalitat continués llavors estaria cometent un delictes de desobediència a l'autoritat judicial, pel qual van ser processats i inhabilitats els membres de la Mesa del Parlament Basc per desobediència al Tribunal Suprem per no dissoldre el grup parlamentari de Batasuna. En tot cas això és una pena d'inhabilitació de sis mesos a dos anys i per a que aquesta pena s'imposés caldria un procediment judicial, i un cop acabés i hi hagués una condemna caldria un recurs al Tribunal Suprem. I això comporta uns quants anys perquè així el cas basc ho demostra. Per tant, realment no s'arrisquen a res si anessin a fer la independència perquè molt abans que hi hagués la sentència d'inhabilitació, molt abans, Catalunya ja seria independent. Però la qüestió és una altra, la qüestió és que el seu projecte no és el de la independència, i la prova la teniu en que CiU i ERC fa 30 anys que tenen majoria absoluta al Parlament de Catalunya i no han fet res, i menys encara fent-la com es fan les independències, que és amb confrontació. I trobo que el que faran és fer veure que tot

segueix en marxa a partir de mítings, actes, publicitat, etc., és a dir: tot allò que fa veure que fan alguna cosa com en els darrers dos anys, i en l'últim moment diran "no ens deixen votar, que dolents que són, etcètera etcètera". Per això contesto que no, que no votarem el 9 de novembre. I una altra prova la teniu en què darrerament Junqueras ha dit: "ERC entraria al govern per fer la consulta, no per no fer-la". Llavors jo em pregunto ¿a poques setmanes de la consulta, el segon partit del Parlament i que té acord de governabilitat està dient que la seva entrada o no en el Govern depèn de si es fa o no la consulta? Que no dóna per fet que es farà? Per què, si està convençut que es fa, per què diu això?

Llavors en aquests comentaris vostè què hi denota: improvisació, desorientació, tacticisme...?

És un tema de dissonància cognitiva. Zia Haider Rahman diu "El seu auto convenciment els hi és essencial per sobreviure perquè si no fos així els assaltaria una onada darrera l'altra de dissonància cognitiva, d'afirmar una cosa mentre se sap la contrària. Amb seguretat aquesta dissonància els faria parar bojos. Així que, la única manera per tirar endavant és, de fet, creure's el què diuen".

És a dir, ens parla d'auto engany?

Exacte, saben que la realitat és una però no poden assumir-la: s'autoenganyen però el referent de la realitat continua vigent. I aquest auto engany com és supera? Doncs sobre la base de creure-s'ho, i no creure's-ho alhora, però llavors es produeixen lapsus, es donen símptomes, etc. com aquesta que ha dit darrerament Junqueras que "entrarien al govern si hi hagués consulta, si no, no" però per altra banda diu que "es farà". És totalment contradictori. I això succeeix en el cas de la dissonància cognitiva.

Com valora el ressò internacional del procés que viu Catalunya?

No n'hi ha. En els mitjans internacionals surt una notícia i la gent li presta una atenció absolutament descriptible. És a dir: em podries dir quina repercussió internacional tenen a Catalunya les manifestacions per la democràcia a Hong Kong? Ha sortit avui, oi? Doncs

porten 15 dies amb manifestacions, concentracions i paralyzació de la ciutat cada dia i no ha estat fins que hi ha hagut violència per part de la policia que no s'ha sabut aquí. A Catalunya algú sap alguna cosa sobre les manifestacions per la democràcia a Islamabad, que s'estan produint en aquests dies, també? I sobre la detenció al Nepal d'un dels líders per la independència del Terai en motiu que ara estan en una convenció constitucional al Nepal i ell volia incloure en la constitució el dret a l'autodeterminació del Terai? I la seva detenció, el recurs al Tribunal Suprem, etc. ? N'heu sentit a parlar? I sobre Veneçuela? Que porten així des del febrer amb manifestacions massives, amb morts,...? N'esteu al corrent? Doncs exactament igual. Sí que surten efectivament les notícies als mitjans internacionals amb l'extensió corresponent, cosa que la premsa pública i concertada a Catalunya es dedica a magnificar.

Què exigiria als partits que condueixen el procés si el 9N finalment no hi ha consulta?

Doncs en aquest cas, i donat que Mas i Junqueras es van comprometre a fer una consulta amb o sense permís d'Espanya, el que haurien de fer és dimitir i retirar-se de la vida política per haver enganyat al poble, però evidentment no ho faran. I no ho faran perquè l'ANC i Òmnium ja els hi organitzarà una concentració amb els lemes habituals de "Tots amb el President" etc.

Què hagués fet Solidaritat Catalana per la Independència en cas de liderar el procés per tal d'assolir la independència política? Hagués executat un full de ruta prou diferent?

Doncs nosaltres, com ja ho portàvem al programa, el primer que hauríem fet és un govern de concentració que és el què ja vam oferir a Mas el setembre de 2012. Un govern de concentració nacional amb l'objectiu d'organitzar i declarar la independència. Però tots van votar en contra d'això, tot i que nosaltres afirmàvem que donaríem suport a aquest govern encara que no hi forméssim part. Un govern de concentració amb personalitats independents que la primera cosa que fes és presentar i aprovar al Parlament una resolució que digués que l'objectiu de la legislatura és aconseguir la independència.

Però la realitat és que a hores d'ara el Parlament no ha votat res. L'únic lloc on apareix la paraula independència és en el decret de Presidència de convocatòria de la consulta signat el 27 de setembre però plantejant-se de la manera que es demana una reforma de la

Constitució Espanyola. De moment al Parlament no s'ha votat res on s'afirmi que l'objectiu de la majoria parlamentària és fer la independència. I això és el que sí que hagués fet Solidaritat: fer els actes preparatoris i necessaris per a què això funcionés i entre ells, i des d'un primer moment, deixar d'enviar els diners a Espanya.

És a dir tancament de caixes?

Sí, per part de la Generalitat i per part dels ajuntaments. És a dir: només la Generalitat, estrictament parlant (i sense incloure les empreses com TV3, etc., que és on realment es mouen els diners) li paga cada any a l'estat com a retenció de IVA, d'IRPF i de SS dels seus treballadors i d'allò que genera uns 5.000 milions d'€. I, a banda, afegeix totes les empreses públiques, les participades, tots els ajuntaments, diputacions, consells comarcals etc.

Aquesta seria una de les primeres coses que haguéssim fet, ja des d'un bon inici, així com executar els fets preparatoris corresponents que fessin possible que en un període raonable d'uns sis mesos es pogués declarar la independència per a què aquesta fos reconeguda internacionalment, cosa que no és un problema, i que hi hagués un efectiu control de la població i del territori. Perquè un estat independent és això. És a dir, assumir la confrontació amb Espanya i guanyar-la.

I perquè no és un problema assolir el reconeixement internacional de la Catalunya independent?

Doncs perquè hi ha hagut molts indicis, sempre en privat, que en el cas que es doni un procés d'independència democràtic, és a dir, que tingui el suport de la majoria popular bé a partir d'un referèndum, bé parlamentària, no es donaria cap problema en el cas de Catalunya. I d'altra banda perquè això és el que ha passat sempre. Sempre hi ha hagut un reconeixement, i és el que per altra banda deia el Dictamen de la Cort Internacional de Justícia de la Haia de Nacions Unides sobre el cas de Kosovo, avalant les Declaracions Unilaterals d'Independència. Però en tot cas un procés d'independència, com demostren la majoria de casos que s'han donat a nivell internacional, són uns sis mesos. Si ens haguéssim hagut d'adaptar al ritme que haguessin proposat Convergència i Esquerra, quant haguéssim

trigat? Un any? Un any i mig com a molt. Però en la majoria de casos a nivell internacional, són sis mesos.

Què pensa sobre l'ANC? Debilitats i forteses.

Es una creació governamental. Jo vaig ser-hi a l'any 2009. Van contactar amb mi per fer un nucli inicial, a l'estiu del 2009 i de seguida vaig veure que tenia un caràcter pro governamental. Pro governamental del govern que hi hagués, en aquell moment el tripartit i després el de CiU, per ser el suport del govern, el que diuen que és el nostre govern. Em vaig descartar de seguida. Vaig dedicar-me a Arenys de Munt que va funcionar i a partir d'allà a la resta de referèndums de Catalunya que es van fer, al marge de les institucions i govern i al marge dels partits que, a més a més, estaven en contra, i parlo de CIU i ERC. L'ANC va néixer per això i ha actuat com una entitat que fa propaganda independentista i que ha servit molt, com a element positiu, per socialitzar la independència que fa poc anys no coneixia la gran majoria de gent. La seva funció principal, però, és entretenir la gent més activa fent-los organitzar actes festius i de propaganda pro govern. L'ANC ha acordat cada any que faria una cosa l'any vinent, no l'ha feta, i quan ha arribat l'any següent el que ha fet és acordar una altra cosa per a l'any següent. L'any 2012 van aprovar celebrar referèndums oficials municipals el 2013 que s'havien de fer a través de l'AMI i no els van fer. El 2013 van acordar recollir signatures per demanar a la Generalitat un referèndum d'independència en el primer semestre del 2014 i DUI l'11 de setembre de 2014. El 2014 han acordat demanar al Parlament la Declaració d'Independència per Sant Jordi 2015. I què faran el 2015? Acordar que el 2016 faran una altra cosa. Han anat posposant-ho tot. Fan propaganda de la independència, cosa que és bona, però la seva funció és ajornar-la any rere any a conveniència de CiU i ERC. És un GONGO, una organització no governamental organitzada pel govern.

Quin futur li augures, doncs?

Mentre ERC i CIU estiguin juntes estaran d'acord. En el cas de trencar aquests partits per una confrontació electoral de cara al que els importa realment, que és pressupostos municipals i

autonòmics i mantenir el clientelisme, l'ANC patirà. Si trenquen, patirà molt perquè deixarà de tenir gaire sentit per a CiU i ERC.

Quines propostes de regeneració política creu imprescindibles per a la Catalunya Independent?

Saps què passa, que aquí es dona una qüestió de mentalitat general i manca d'exigència dels electors respecte als elegits. La cultura catalana, més ben dit catalanista, es resistencial front una Espanya que vol destruir Catalunya. Això té uns efectes positius però també negatius perquè és contrària a tota crítica, tot control, rendició de resultats i molt deferent amb el poder. I així no és possible la regeneració. Aquesta agressió d'Espanya cap a Catalunya genera un efecte secundari negatiu en una cultura de resistència acrítica on la rendició de comptes no està admesa i la reclamació als de dalt tampoc perquè el que és a dalt et protegeix de les escomeses de l'exterior que volen la teva destrucció. Això no només passa aquí sinó que passa a totes les mentalitats resistencials.

Què pot passar amb la nació catalana si aquesta no assoleix la independència?

La desaparició en tots els àmbits. Sempre he estat partidari de la independència des dels 14 anys que cursava Batxillerat a València, lluitant contra Franco i favor de la independència i unitat dels Països Catalans. En el moment de la transició perdem la "Batalla de València" i a Catalunya guanyen els autonomistes. S'obre un període d'autogovern que funciona durant els anys 80 en general. A partir dels anys 90 comença a no funcionar ja que les concessions que l'Estat havia fet (govern, funcionariat, escola, mitjans de comunicació, altres estructures...), els espanyols volen recuperar-les. Van decidir que no calia mantenir aquest pacte que sempre havia existit amb la Lliga, ERC i CiU deixant un marge a l'autogovern si no es plantejava la independència. El joc ja era un altre: anar contra Catalunya donava resultats electorals favorables: el 1996 el PP treu 12 de 47 diputats del PP a Catalunya, l'any 2000 en treu només 6 però té majoria absoluta, per tant Catalunya esdevé irrellevant electoralment. A partir d'aquí ja no hi ha concessions.

El que sí cal tenir en compte és el que va passar el 2010. La manifestació feia temps que es preparava per part d'Òmnium, demanada per partits com ERC i CIU i va resultar que la gent

va sortir cridant independència. Per què? Prèviament hi havia hagut un procés real entre 2005 i 2010 on la gent havia vist que amb Espanya no hi ha res a fer. Abans, tothom pensava que funcionaria la opció d'un nou estatut i més autogovern. Evidentment les consultes populars també tingueren un gran paper.

Una de les opcions evidents per aconseguir la independència, hi hagi o no consulta, avançament de les eleccions o no, seria mitjançant una DUI. Quan pensa que és el moment idoni per fer-la?

Primer haurien de guanyar forces polítiques que plantegin de forma explícita en el seu programa la independència com a objectiu de la legislatura.

Es necessita un mandat democràtic?

En el context actual sí es necessita un mandat democràtic. En altres països i contextos no, però en aquest sí. Els EUA no en tenia, de mandat democràtic, quan va fer la Declaració d'Independència.

Hauríem de tornar a passar per unes eleccions?

No, ara teòricament ja està, ja s'ha produït perquè al 2012 la gent va entendre que CIU i ERC proposaven la independència. I política és percepció: quan un responsable públic o partit emet un discurs que la gent entén que diu blanc, queda compromès a fer blanc. Com a analista, crític, polític pots matisar que volien dir exactament, però de cara al compromís públic és blanc. Ells dos –Mas i Junqueras- van ser votats perquè prometien que farien un referèndum sobre la independència, per això el mandat democràtic ja existeix. Però no parlava en termes de legitimitat sinó d'operativitat. Què cal? Una majoria de les forces polítiques que formen govern i que porten a la pràctica un objectiu clar i verificable, és a dir, la independència.

Quins són els seus referents polítics als Països Catalans?

Difícil pregunta... Doncs bé, Pau Claris i l'altre no és ben bé polític, però sí de plantejament polític, com és Joan Fuster.

No hi ha ningú que hagi fet la independència com Pau Claris, que constituí una Catalunya independent durant 18 anys (1641-1659). Napoleó va fer Catalunya independent però per al catalanisme polític el període 1810-1812 no ha existit, ho ha esborrat, no ha existit la Catalunya independent d'aquells 2 anys, ni la conquesta espanyola de 1814, fins i tot ara no se celebra. Es parla de 1714, 1914 i 2014, oblidant que és el 1814 que Espanya conquereix Catalunya. Al 1714 és una pugna sobre un rei o un altre (és una tercera via). Però quan Catalunya és independent al 1810, passa 2 anys més tard a ser incorporada a França i després al 1814 conquerida per Espanya. Tot això ha desaparegut, de la història catalanista, que no commemora ni la independència de Pau Claris ni la Batalla de Montjuïc, ja que el catalanisme sempre ha tingut en ment la tercera via, mantenir Catalunya dins d'Espanya amb autogovern i per això celebra aquells que han defensat, de manera heroica, aquesta tercera via.

I Joan Fuster perquè té una cultura política diferent de l'hegemònica del catalanisme, una cultura racionalista francesa.

I actualment Uriel Bertran, perquè es l'únic que pot fer la independència de Catalunya. És l'únic que té la intel·ligència, capacitat, dedicació i manca de lligams amb l'establishment que permet fer la independència.

Què n'opina de la UE?

Fa poc Gorbtxov va dir: "l'esdeveniment més desconcertant en la política durant la darrera dècada és l'aparent determinació dels líders d'Europa Occidental per a recrear la Unió Soviètica a l'Oest d'Europa". La UE és el major obstacle per a la democràcia i llibertats a Europa. Va començar amb un plantejament de lliure comerç i ha degenerat en un òrgan que genera les seves pròpies funcions. Ha degenerat en una dictadura burocràtica: cap responsabilitat, cap rendició de comptes, cap mena de participació i legitimació popular i, per tant, una cosa que des del Nord d'Europa mai han vist bé perquè tenen una cultura democràtica més desenvolupada. Al sud la situació d'alguns països ha fet que evidentment la UE millorés les coses però s'ha basat en construir una estructura burocràtica, una politburó

auto nomenat sobre la base de legitimitat d'exercici, és a dir, "nosaltres fem les coses bé". Des del moment que ha començat a fer les coses malament, perdó, des del moment que s'ha començat a veure que fan les coses malament, a partir de l'euro i la crisi, passa a estar en qüestió. Aquesta dictadura que posa i treu governs finalment serà insostenible i implosionarà, però mentrestant es farà la parafernàlia que també existeix un parlament, tot i que sigui de fireta, com també existeix un a Pequín i també hi era a la URSS.

Sobre la seva experiència al Parlament de Catalunya, com és fer de diputat? Quina experiència et vas endur? Una cosa positiva i una altra negativa.

Experiència enormement negativa. Jo ja havia estat 7 anys en un òrgan de l'Estat Espanyol i passar a un òrgan d'una CCAA és com si passessis de Harvard a una escola bressol. És tot teatre, cartró pedra, no es decideix sobre res perquè en l'àmbit autonòmic tot el desenvolupament important es va fer als anys 80, després l'única cosa que fan es retocar alguna coseta, però sense més.

De tota aquesta fireta salvaria molt poc i ben poques persones que he conegut i valen la pena. Jo diria que 4. Miquel Iceta per la seva intel·ligència política, per fer els passos en el moment adequat; Rocio Martínez-Sempere i Laia Bonet perquè són eficaces, són persones que són com si haguessin vingut de l'Administració francesa i per muntar un Estat i una administració serien genials. I Jordi Cañas, per la seva convicció: el que diu s'ho creu, malgrat que ell i jo som a les antípodes nacionals. La resta, mediocres, cínicos o les dues coses: una autonomia de cartró pedra genera polítics de cartró pedra.

Quin és el seu futur polític? Tornarà a la política?

Jo no me n'he anat de la política. Jo sóc a la política des dels 14 anys. Fer política no és estar en un Parlament. Quan lluitava contra Franco també estava fent política, per tant, era una altra manera de fer-ne. Fer política en el Parlament és subministrar material perquè la premsa pugui tenir notícies. A mi, de la política catalana, només m'interessa fer la independència.